

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/1613**z dne 8. septembra 2016****o zagotavljanju izjemne izravnalne pomoči proizvajalcem mleka in kmetom v drugih živalorejskih sektorjih**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ in zlasti člena 219(1) v povezavi s členom 228 Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 ⁽²⁾ in zlasti člena 106(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sektor mleka se zaradi svetovnega neravnotežja med ponudbo in povpraševanjem sooča z motnjami na trgu, k čemur prispeva tudi podaljšanje ruske prepovedi uvoza kmetijskih proizvodov in živil iz Unije do konca leta 2017.
- (2) Svetovno povpraševanje po mleku in mlečnih izdelkih se je leta 2015 in v prvih mesecih leta 2016 rahlo povečalo, vendar je bila rast proizvodnje še veliko večja.
- (3) Leta 2015 se je ponudba mleka na svetovni ravni na splošno povečevala in skupna rast proizvodnje v Uniji, Združenih državah in na Novi Zelandiji je dosegla približno 4,5 milijona ton, celotni izvoz iz Unije in navedenih dveh tretjih držav v ekvivalentu mleka pa se je zmanjšal za približno 200 000 ton.
- (4) V prvih štirih mesecih leta 2016 se je proizvodnja mleka v Uniji, Združenih državah in na Novi Zelandiji povečala za približno 3,6 milijona ton, pri čemer je dodaten izvoz znašal manj kot 1 % navedene količine.
- (5) Zato so se cene surovega mleka v Uniji še bolj znižale in verjetno se bo pritisk na cene nadaljeval ter dosegel nevzdržne ravni za proizvajalce mleka. Maja 2016 so bile povprečne odkupne cene mleka v Uniji za 22 % nižje od povprečnih cen, zabeleženih maja v letih od 2011 do 2015.
- (6) Poleg tega so se povečale razlike v ceni mleka med državami članicami. Še posebej so prizadeti mali kmetje, kar ogroža družbeno strukturo na podeželskih območjih.
- (7) S težavami na trgu se soočajo tudi drugi živalorejski sektorji, zlasti sektorji prašičjega, govejega in telečjega ter ovčjega in kozjega mesa. Glede prašičjega mesa so navedene težave povezane predvsem z rusko prepovedjo uvoza prašičjega mesa, zlasti zaradi izbruha afriške prašičje kuge v nekaterih državah članicah, medtem ko gre v sektorju govejega in telečjega mesa za stranski učinek motenj na trgu mleka.
- (8) Instrumenti za intervencijo na trgu v obliki javne intervencije ter zasebnega skladiščenja masla in posnetega mleka v prahu so bili neprekinjeno na voljo od septembra 2014. Navedeni instrumenti so omilili učinek krize in uvedli prag za nenehno zniževanje cen mlečnih izdelkov, vendar svetovno neravnotežje še vedno obstaja.

⁽¹⁾ ULL 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽²⁾ ULL 347, 20.12.2013, str. 549.

- (9) Ker se zdijo običajni ukrepi iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 nezadostni ter da se preprečita nadaljnji padec cen in povečanje motenj na trgu, je bistvenega pomena, da je na voljo pomoč za proizvajalce mleka in kmete v drugih živilno-rejskih sektorjih v Uniji, prizadetih zaradi motenj na trgu, ki so močno oslabile donosnost in likvidnost. Države članice bi morale izbrati enega ali več zadevnih sektorjev oziroma njihovih delov za podporo proizvajalcem in kmetom, ki so jih motnje na trgu najbolj prizadele.
- (10) Zaradi izboljšanja odpornosti kmetov bi morala biti ta pomoč omejena na bolj trajnostne metode kmetovanja. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti majhnim kmetijam, ki so temelj podeželskega gospodarstva.
- (11) Za omilitev sedanje krize je primerno državam članicam zagotoviti enkratna finančna sredstva za podporo proizvajalcem mleka in/ali kmetom v drugih živilno-rejskih sektorjih, ki se ukvarjajo z dejavnostmi, ki spodbujajo gospodarsko trajnost in stabilizacijo trga.
- (12) Finančna sredstva, ki bodo na voljo posameznim državam članicam, bi morala upoštevati glavne značilnosti sektorjev, vključno s proizvodnjo, tržnimi cenami in položajem malih kmetov.
- (13) Države članice bi morale ukrepe oblikovati na podlagi ene ali več naslednjih dejavnosti, ki spodbujajo gospodarsko trajnost in stabilizacijo trga: zamrznitev ali zmanjšanje proizvodnje, kmetovanje majhnega obsega, ekstenzivna proizvodnja, okolju in podnebju prijazna proizvodnja, sodelovanje med kmeti, povečanje kakovosti in dodane vrednosti ter usposabljanje na področju metod dobrega upravljanja.
- (14) Ob upoštevanju posebnega položaja proizvajalcev mleka in kmetov v drugih živilno-rejskih sektorjih, ki se po Uniji razlikuje, bi morale države članice izbrati najprimernejše ukrepe, zlasti v smislu stabilizacije trga in gospodarske trajnosti, ter predložiti opis konkretnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti.
- (15) Glede na to, da bo znesek, dodeljen vsaki državi članici, nadomestil samo omejen del dejanske izgube proizvajalcev mleka in kmetov v drugih živilno-rejskih sektorjih, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da navedenim kmetom dodelijo dodatno podporo, in sicer pod enakimi pogoji objektivnosti, nediskriminacije in neizkrivljanja konkurence.
- (16) Pomoč iz te uredbe bi se morala dodeliti kot ukrep za podpiranje kmetijskih trgov v skladu s členom 4(1)(a) Uredbe (EU) št. 1306/2013.
- (17) Za zagotovitev prilagodljivosti pri razdeljevanju pomoči, saj okoliščine zahtevajo reševanje težav, bi bilo državam članicam treba dovoliti, da pomoč kumulirajo z drugo podporo, financirano iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.
- (18) Ker so finančna sredstva določena v eurih, je zaradi zagotavljanja enotne in hkratne uporabe treba določiti datum za pretvorbo zneskov, dodeljenih državam članicam, ki niso sprejele eura, v njihove nacionalne valute. Zato je primerno določiti operativni dogodek za menjalni tečaj v skladu s členom 106 Uredbe (EU) št. 1306/2013. Glede na načelo iz odstavka 2(b) navedenega člena in merila, določena v odstavku 5(c) navedenega člena, bi moral biti operativni dogodek datum začetka veljavnosti te uredbe.
- (19) Iz proračunskih razlogov bi morala Unija financirati odhodke, ki jih imajo države članice v zvezi s proizvajalci mleka in kmeti v drugih živilno-rejskih sektorjih le, kadar se takšni odhodki izvršijo v določenem roku.
- (20) Za zagotovitev preglednosti ter nadzora in ustreznega upravljanja zneskov, ki so jim na voljo, bi morale države članice Komisijo obvestiti o konkretnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti, objektivnih merilih, ki se uporabljajo, utemeljitvi za podporo drugim živilno-rejskim sektorjem poleg sektorja mleka, ukrepih, ki so bili sprejeti za preprečevanje motenj na trgu, načrtovanem učinku ukrepov in metodah za preverjanje, ali je ta dosežen.
- (21) Da bi proizvajalci mleka in kmetje v drugih živilno-rejskih sektorjih pomoč prejeli čim prej, bi moralo biti državam članicam omogočeno, da začnejo to uredbo izvajati takoj. Zato bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Državam članicam je za zagotovitev izjemne izravnalne pomoči proizvajalcem mleka in/ali kmetom v sektorjih govejega in telečjega, prašičjega ter ovčjega in kozjega mesa (v nadaljnjem besedilu: kmetje v drugih živilorejskih sektorjih) na voljo pomoč Unije v skupnem znesku 350 000 000 EUR.

Države članice zneske, ki so jim na voljo, uporabijo, kakor je navedeno v Prilogi, za ukrepe, sprejete na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, pod pogojem da plačila ne povzročajo izkrivljanja konkurence.

Ukrepi, ki jih sprejmejo države članice, podpirajo proizvajalce mleka in/ali kmete v drugih živilorejskih sektorjih, ki se ukvarjajo z eno ali več od naslednjih dejavnosti, ki so namenjene spodbujanju gospodarske trajnosti kmetijskih gospodarstev in ki prispevajo k stabilizaciji trga:

- (a) zmanjšanje proizvodnje, ki ni zajeto v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2016/1612 ⁽¹⁾, ali nepovečanje proizvodnje;
- (b) kmetovanje majhnega obsega;
- (c) uporaba ekstenzivnih metod proizvodnje;
- (d) uporaba okolju in podnebnju prijaznih metod proizvodnje;
- (e) izvajanje projektov sodelovanja;
- (f) izvajanje shem kakovosti ali projektov, namenjenih spodbujanju kakovosti in dodane vrednosti;
- (g) usposabljanje na področju finančnih instrumentov in instrumentov za obvladovanje tveganja.

Če proizvajalci mleka in kmetje v drugih živilorejskih sektorjih niso neposredni prejemniki plačil, države članice zagotovijo, da se nanje v celoti prenesejo gospodarske koristi pomoči.

Odhodki držav članic v zvezi s plačili na podlagi te uredbe so upravičeni do pomoči Unije samo, če so bila navedena plačila izvršena najpozneje do 30. septembra 2017.

2. V zvezi z Bolgarijo, Češko, Dansko, Hrvaško, Madžarsko, Poljsko, Romunijo, Švedsko in Združenim kraljestvom je operativni dogodek za menjalni tečaj glede zneskov iz Priloge datum začetka veljavnosti te uredbe.

3. Ukrepi iz te uredbe se lahko kumulirajo z drugo podporo, financirano iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Člen 2

Države članice lahko za ukrepe, sprejete na podlagi člena 1, dodelijo dodatno podporo v višini do največ 100 % ustreznega zneska iz Priloge, pod enakimi pogoji objektivnosti, nediskriminacije in neizkrivljanja konkurence, kot je določeno v členu 1.

Države članice dodatno podporo izplačajo najpozneje do 30. septembra 2017.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1612 z dne 8. septembra 2016 o zagotavljanju pomoči za zmanjšanje proizvodnje mleka (glej stran 4 tega Uradnega lista).

Člen 3

Države članice Komisijo obvestijo o naslednjem:

- (a) brez odlašanja in najpozneje do 30. novembra 2016:
 - (i) opisu konkretnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti;
 - (ii) objektivnih merilih, ki se uporabijo za določitev metod za dodeljevanje pomoči, in po potrebi utemeljitvi za uporabo pomoči v drugih živilno-rejskih sektorjih poleg sektorja mleka;
 - (iii) načrtovanem učinku ukrepov glede stabilizacije trga;
 - (iv) sprejetih ukrepov za preverjanje, ali je načrtovani učinek dosežen;
 - (v) sprejetih ukrepov za preprečevanje izkrivljanja konkurence;
 - (vi) stopnji dodatne podpore, ki se dodeli v skladu s členom 2;
- (b) najpozneje do 15. oktobra 2017: skupni višini zneskov izplačane pomoči na ukrep, številu in vrsti upravičencev ter oceni učinkovitosti ukrepa.

Člen 4

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 8. septembra 2016

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Država članica	EUR
Belgija	10 979 636
Bolgarija	5 809 941
Češka	10 346 106
Danska	9 294 305
Nemčija	57 955 101
Estonija	8 081 123
Irska	11 086 327
Grčija	1 683 910
Španija	14 665 678
Francija	49 900 853
Hrvaška	1 517 133
Italija	20 942 300
Ciper	297 165
Latvija	9 760 362
Litva	13 298 661
Luksemburg	560 115
Madžarska	9 543 566
Malta	100 092
Nizozemska	22 952 419
Avstrija	5 863 491
Poljska	22 670 129
Portugalska	3 988 059
Romunija	10 896 083
Slovenija	1 145 506
Slovaška	2 062 803
Finska	7 521 715
Švedska	6 881 425
Združeno kraljestvo	30 195 996